

Παράγοντες επιτυχίας

για τη χρηματοδότηση του Δικτύου NATURA 2000

1. Αναγνώριση της σοβαρότητας του προβλήματος και απόφαση να βρεθεί μια λύση

Οι εμπλεκόμενοι φορείς σε όλα τα επίπεδα (ΕΕ, κράτη-μέλη, περιφερειακές και νομαρχιακές διοικήσεις) αντιλαμβάνονται την σταδιακή απώλεια βιοποικιλότητας ως ένα σοβαρό κεντρικό πρόβλημα και θεωρούν τη χρηματοδότηση των αναγκών του Δικτύου NATURA 2000 ως μια ρεαλιστική απάντηση στο πρόβλημα.

- εμπλεκόμενοι στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση της φύσης
- εμπλεκόμενοι στην περιφερειακή, αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία
- πολιτικοί
- το ευρύ κοινό

2. Όραμα

Το Δίκτυο Natura 2000 αποτελεί ένα κεντρικό συστατικό μιας πιθανής, ευπρόσδεκτης, εστιασμένης, ευέλικτης και κατανοητής «συμπυκνωμένης» εικόνας της μελλοντικής ανάπτυξης που:

- τονίζει την κατεύθυνση της απαραίτητης διαδικασίας αλλαγής,
- εμπυχώνει τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να εργαστούν για αυτή την αλλαγή,
- συντονίζει ικανοποιητικά τις δραστηριότητες όσων εμπλέκονται.

3. Οφέλη για όλους (win – win)

Πέρα από τα οφέλη για τη βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον, η χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000 οδηγεί σε οικονομικά, κοινωνικά ή πολιτικά οφέλη, όπως για παράδειγμα:

- μέσω της αξίας που αποκτούν οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (πχ εναλλακτικός τουρισμός, δυνατότητες αναψυχής, προώθηση τοπικών προϊόντων),
- μέσω επιπλέον εισοδήματος, υψηλότερες επιδοτήσεις, προτεραιότητα στις επιδοτήσεις
- ως δικαιολογία για τους πόρους που δαπανώνται, ή
- μέσω μιας βελτιωμένης «κατάστασης».

4. Επικοινωνία

Οι άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενοι φορείς (πχ υπουργοί περιβάλλοντος, γεωργίας, οικονομικών και οικονομίας, γεωργικοί συνεταιρισμοί, πανεπιστήμια και περιβαλλοντικές οργανώσεις) θα ενημερωθούν για το πρόβλημα της απώλειας βιοποικιλότητας και τις αιτίες του, το όραμα, τις στρατηγικές και το κόστος αντιμετώπισής του, καθώς και για τα συνδεδεμένα πλεονεκτήματα με ένα επαγγελματικό, στοχευμένο και αξιόπιστο τρόπο, όπως για παράδειγμα με:

- μακροπρόθεσμη συνεργασία με διαφορετικά επικοινωνιακά μέσα (έντυπος τύπος, εκδηλώσεις, ...)
- απευθείας διάλογο (ομιλίες, συζητήσεις, ...), και
- συναισθηματική επικοινωνία (εικόνες, μεταφορές, ...).

5. Υποστήριξη από σημαντικούς παράγοντες

Η χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000 υποστηρίζεται σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα στο επίπεδο των κρατών-μελών, από ανθρώπους-κλειδιά με επιρροή και πειστικά επιχειρήματα. Οι άνθρωποι αυτοί μπορεί και να μην έχουν σχέση με το χώρο της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της φύσης, όπως για παράδειγμα:

- πολιτικοί (μέλη της κυβέρνησης και του κοινοβουλίου) / υπουργοί,
- ηγετικές μορφές σε σχετικούς τομείς (περιβάλλον, γεωργία, τουρισμός, βιομηχανία, κλπ),
- Επίτροποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενικές Διευθύνσεις Γεωργίας, Περιφερειακής Πολιτικής, Περιβάλλοντος).

6. Επιτυχίες

Μια κατανοητή παρουσίαση προηγούμενων και πραγματικών επιτυχιών ανάπτυξης συμβατής με το φυσικό περιβάλλον θα δυναμώσει την πεποίθηση και θα ενισχύσει το κίνητρο χρηματοδότησης του δικτύου Natura 2000, για παράδειγμα:

- με επίδειξη των οικονομικών αποτελεσμάτων συγκρίσιμων μέτρων που επιδοτήθηκαν στο παρελθόν,
- με την παρουσίαση επιτυχιών σύμφωνα με την αντίληψη της αντίστοιχης ομάδας-στόχου,
- με εντατική επικοινωνία των επιτυχιών (δείτε και 4-επικοινωνία).

7. Χρηματοδότηση

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο και οι συνθήκες σε επίπεδο ΕΕ, κράτους-μέλους (Ελλάδα), Περιφέρειας και Νομαρχίας, αλλά και τα σχέδια των φορέων που εμπλέκονται με την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, καθιστούν δυνατή και υποστηρίζουν τη χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000. Αυτό περιλαμβάνει:

- ικανοποιητικούς πόρους για τις «πηγές» χρηματοδότησης (οικονομική προοπτική, Διαρθρωτικά Ταμεία, ΕΓΤΑΑ, LIFE, εργαλεία συγχρηματοδότησης),
- σαφείς, ρεαλιστικούς και κατανοητούς υπολογισμούς όσον αφορά τις οικονομικές απαιτήσεις του δικτύου Natura (σε επίπεδο Ευρ. Ένωσης αλλά και κράτους-μέλους),
- τον υπολογισμό των επιπλέον αναγκών από τη μεριά της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της φύσης, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση / τρέχουσα χρηματοδοτική περίοδο, και
- την εξασφάλιση ή και τη δημιουργία των κατάλληλων μηχανισμών χρηματοδότησης (δέσμευση πόρων, ελάχιστα ποσά, υποχρέωση για χρηματοδότηση).

8. Μέτρα

Τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση των στόχων του Δικτύου Natura 2000 μπορεί να επιδοτηθούν από την ΕΕ, να συγχρηματοδοτηθούν από τα κράτη-μέλη και να ενσωματωθούν σε διαφορετικά προγράμματα. Αυτό για παράδειγμα απαιτεί:

- να εντοπιστεί η ζήτηση για μέτρα κατάλληλα για επιδότηση,
- να περιοριστούν τα υφιστάμενα κενά στους κανονισμούς και στα προγράμματα,
- να χρησιμοποιηθεί με δημιουργικό τρόπο το περιθώριο ερμηνείας που μπορεί να υπάρχει (Διαρθρωτικά Ταμεία, ΕΓΤΑΑ ...).

9. Συνοχή εργαλείων και πολιτικών

Οι προτάσεις για τη χρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000 μπορούν να συνδυαστούν με τα σχετικά εργαλεία, τις δομές και το υφιστάμενο πολιτικό πλαίσιο, για παράδειγμα:

- σε σχέση με τον συνολικό προγραμματισμό (κανονισμοί, στρατηγικές, προγράμματα),
- σε σχέση με τις συνθήκες πλαίσιο (αρμοδιότητες, δομές, οικονομικά, κανονισμοί, υφιστάμενα μέτρα),
- σε σχέση με τη δυνατότητα εφαρμογής τους σε διοικητικό επίπεδο (διαχείριση, έλεγχοι).

10. Ανταλλαγή και συντονισμός

Υπάρχουν οι κατάλληλες δομές ώστε να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εσωτερική ανταλλαγή πληροφοριών αλλά και ο έγκαιρος συντονισμός όσων ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία της φύσης και εμπλέκονται στον προγραμματικό σχεδιασμό. Αυτό για παράδειγμα περιλαμβάνει:

- οριζόντια ανταλλαγή και συντονισμό (Natura 2000, Οδηγία-πλαίσιο για το Νερό, κλπ, ερευνητές πεδίου, ειδικευμένες υπηρεσίες),
- κάθετη ανταλλαγή και συντονισμό (ΕΕ → κράτη-μέλη → περιφέρειες/νομαρχίες → τοπικό επίπεδο),
- στρατηγική αλληλεπίδραση με προσπάθειες προστασίας και διατήρησης της φύσης από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς με ειδικότερους ρόλους.

11. Ικανότητα και πόροι

Όσοι ασχολούνται με τον προγραμματισμό σε επίπεδο αρμόδιων φορέων αλλά και ενώσεων έχουν την ικανότητα και τους πόρους που απαιτούνται για την επιτυχή τους εμπλοκή ώστε να εξασφαλίσουν μια αποτελεσματική διαδικασία προγραμματισμού και διαβουλεύσεων. Αυτό για παράδειγμα περιλαμβάνει:

- γνώσεις για τη διασύνδεση ανάμεσα σε ανάπτυξη και προστασία της φύσης (προγραμματική περίοδος, ποια μέτρα μπορεί να είναι επιλέξιμα ανάλογα με το κάθε Ταμείο),
- στρατηγικές και επικοινωνιακές δεξιότητες (πχ διαπραγματεύσεις),
- διαθέσιμο προσωπικό και χρόνο ώστε να συνεισφέρουν στη διαδικασία προγραμματισμού (πχ η σημασία της προγραμματικής περιόδου είναι κατανοητή από τα αρμόδια γραφεία σε όλα τα επίπεδα),
- ένα κατάλληλο τρόπο ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται πιθανά κενά όσον αφορά τις γνώσεις και την ικανότητα (πχ εμπλοκή ειδικών, ειδικευμένων υπηρεσιών, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, κλπ).

12. Επιλογή πόρων και προσήλωση σε αυτούς

Οι αρμόδιες αρχές για την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος έχουν πειστεί και αποδεικνύουν τη στοχευμένη δέσμευσή τους και την απόφασή τους να χρηματοδοτήσουν το Δίκτυο Natura 2000 στα παρακάτω επίπεδα:

- σε τοπικό επίπεδο (στις περιοχές τους Δικτύου Natura 2000 / σε προστατευόμενες περιοχές),
- σε περιφερειακό επίπεδο,
- στο επίπεδο των κρατών-μελών, και
- στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.